Голос України

Газета Верховної Ради України

№ 221 (2468) ▪ Четвер, 30 листопада 2000 року ▪ Ціна договірна

Уперше на території національного комплексу «Експоцентр України» з 29 листопада до 3 грудня проводиться національна виставка «Милосердя-2000». У виставці беруть участь більш як 40 українських експонентів.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

 Стихія

Канікули — як сніг на голову

За рекомендацією уряду України, призупинено заняття в навчальних закладах у регіонах, що позбавлені стабільного енергопостачання. За словами Прем'єр-міністра України Віктора Ющенка, така доля може спіткати, орієнтовно, п'ять відсотків українських шкіл. Отож у 350 тисяч учнів можуть розпочатися позапланові канікули.

Уряд контролює ситуацію

Кабінет Міністрів України ухвалив рішення виділити з резервного фонду уряду 19 млн. грн. на проведення першочергових робіт з ліквідації наслідків стихійного лиха в країні, **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

За словами Прем'єр-міністра Віктора Ющенка, попри погіршення погодних умов, ситуація в енергетичній системі країни (у ядерній енергетиці в тому числі) перебуває «під повним контролем» уряду.

- *1853 р. Синопський бій. Російська ескадра під командуванням П. Нахімова знищила турецьку ескадру. Остання битва епохи парусного флоту.*
- *1874 р. Народився відомий діяч британської та світової політики Уїнстон Черчілль.*
- *1939 р. СРСР розпочав війну проти Фінляндії.*
- *1942 р. У гітлерівських катівнях загинув керівник київського підпілля Іван Кудря. Герой Радянського Союзу.*

30 листопада

Для нас головне — спільний економічний фундамент

Завтра в резиденції Президента Республіки Білорусь відбудеться саміт СНД. А сьогодні в Мінську в штаб-квартирі Співдружності проходитимуть засідання Ради міністрів закордонних справ і Ради глав урядів. Удень заплановано приліт до столиці Білорусі Прем'єр-міністра України Віктора Ющенка, а надвечір тут чекають Леоніда Кучму.

Як відомо, на останній зустрічі у верхах найважливішим напрямом співробітництва країн Співдружності визначено формування зони вільної торгівлі. В рамках СНД прийнято вагомий пакет документів з цієї проблеми, однак практично жоден з них не працює. Як заявив «ГУ» постійний представник нашої держави при статутних органах Співдружності Олександр Данильченко, «так склалося, що напередодні самітів СНД не заведено казати про знаменність даної події... Однак хочеться вірити, що нинішній саміт СНД у Мінську стане певним стимулом для багатостороннього співробітництва. Для України у Співдружності головне — спільний економічний фундамент».

(Закінчення на 5-й стор.).

НАЖИЛИСЯ НА ПОВЕНІ

Майже два десятки кримінальних справ порушили органи прокуратури Закарпатської області стосовно посадових осіб, які вимагали хабарі від постраждалих від листопадової повені 1998 року та неправедно ділили гуманітарну допомогу.

(Закінчення на 7-й стор.).

Колаж Ганни ЦАБУТ.

 Орфеї і корифеї

Героїзація зради. Канонізація підлості

Спочатку збирався я як письменник написати передусім про наші літературні проблеми, та дуже скоро усвідомив, що вони невіддільні від нашого суворого сьогодення, жорстоких реалій, соціальних проблем. Бо письменник може й повинен стояти над партіями, але —не над життям. Бо, як писала та сама Леся Українка:

Не поет, що забуває
Про тяжкі народні рани...

Від життя у вежі, хоч би й із слонової кістки, не сховатися...

(Закінчення на 4-й стор.).

 Без коментарів

Проти кого спрацює «речовий доказ»?

Спочатку була заява. Голова фракції Соціалістичної та Селянської партій «Лівий центр» Олександр Мороз, запевнивши, що має достатні підстави, назвав з парламентської трибуни замовника зникнення журналіста Гонгадзе. Назвав без евфемізмів і натяків. Ним — в устах автора заяви — виявився... Президент України Леонід Кучма. Причому, як уточнив О. Мороз, «замовником, який систематично контролював хід виконання свого доручення». Безпосереднім розробником «сценарію» і організатором здійснення операції, за словами лідера соціалістів, був міністр внутрішніх справ Юрій Кравченко. Ще один «фігурант» заяви — глава адміністрації Президента Володимир Литвин — з самого початку перебував «у курсі підготовки і здійснення цього замовлення».

(Закінчення на 2-й стор.).

 Я вам пишу...

Десять років разом

Передплачую «Голос України» з першого номера і радий, що не помилився у своєму виборі. З його сторінок черпаю об'єктивну інформацію про всі події, що відбуваються в світі, в нашій державі. Газета вчасно реагує на всі колізії життя, коротко, в доступній формі. Не лише я з дружиною, а й сусіди читаємо і перечитуємо «Голос» від першої до останньої сторінки. Бажаємо творчої наснаги всьому колективу, нехай читацька аудиторія зростає з кожним роком!

Микола КУДРЯ.

Київ.

 Спробував і виграв

Мешканець Диканьки Іван Тарасюк — один із переможців лотереї, що її проводить «Голос України» серед своїх передплатників. А приз — ящик пива від нашого спонсора ЗАТ «Полтавапиво» — отримав його син Володимир. Такі самі «преміальні» дістали ще четверо полтавців.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

З 57 пропозицій узгоджено 42

Кабінет Міністрів спільно з парламентським Комітетом з питань бюджету узгодив зміни до окремих показників проекту держбюджету-2001. У зв'язку з цим напередодні голосування Кабмін подав до парламенту доопрацьований варіант головного фінансового плану держави для розгляду в другому читанні з урахуванням пропозицій народних депутатів. Загалом бюджетним комітетом ВР було внесено 57 додаткових пропозицій, з яких за спільного опрацювання погоджено 42. У процесі доопрацювання документа узгоджено низку пропозицій, які ведуть до збільшення дохідної частини держбюджету на 526,9 млн. грн. За пропозицією депутатів збільшено видатки на окремі заходи на 280 млн. грн.

- *На Дружківському машинобудівному заводі (Донецька область) розпочали випуск підземного «таксі» для вугільної галузі.*
- *До енергосистеми під'єднано третій блок Південно-Української АЕС і шостий — Запорізької АЕС. А Зміївська ТЕС запустила два додаткові енергоблоки.*
- *Унаслідок стихійного лиха в Україні більш як 3,8 тис. населених пунктів залишаються без електроенергії.*

Ситуація в енергетичній системі під повним контролем

P. S.

Служиш народові — послухай, що він про тебе думає

Парламентська хроніка

Вечірнє засідання 28 листопада

Два розглянутих на засіданні законопроекти — про державну підтримку ЗМІ та про імміграцію — викликали протилежну реакцію парламентаріїв з огляду на подальшу долю цих документів. Перший, що передбачає внесення змін до Закону «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів», народні депутати, як правило, вважали за доцільне приймати в першому читанні. Доповідач, член парламентського Комітету з питань свободи слова та інформації Сергій Правденко переконував колег, що документ «націлений не на зміну сутності чинного закону, а на розвиток його положень з метою забезпечення їх фактичної реалізації». Ідеться про недостатньо чітко виписані у чинному законі положення, котрі чиновники часто тлумачать «всяк на своє», від чого потерпають конкретне видання і його читач. Зокрема, автори законопроекту пропонують уточнити законодавчо визначення термінів «державний друкований засіб інформації», «комунальний засіб інформації», «журналіст» тощо. Ідеться також про нові механізми економічної підтримки інформаційних рупорів центральної та місцевої влади, адже, як відомо, на відміну від комерційних видань, такі ЗМІ мають обмежені можливості заробляти собі на хліб. А тим паче журналіст, працюючи на офіційну державну (комунальну) владу, а не, скажімо, на окрему партію чи олігархічну групу, й отримуючи чисту, часто символічну, державну платню і чесно сплачуючи з неї податки у різні фонди, у тому числі й пенсійні, має бути впевнений, що на старість матиме від держави належну пенсію. Принаймні не меншу, аніж колега, який у комерційному виданні отримував «зарплату в конверті».

Зрозуміло, що не всі запропоновані авторами законопроекту норми сприйняли «на ура». Бо якщо державний чиновник ще погоджується колись «поділитися» з державним журналістом пенсією, то вже не кожний захоче втратити «позовно-грошовий» важіль впливу на такого «бійця слова». А в законопроекті пропонується однозначне обмеження права офіційних посадових осіб на компенсацію моральної шкоди, завданої ЗМІ, причому органи державної влади та місцевого самоврядування не матимуть такого права загалом. І це цілком зрозуміло: став публічним політиком, службовцем, отримуєш зарплату і пільги з народної кишені — будь добрий вислухати публічні зауваги цього народу.

Менше визначеності парламентаріїв відчувалося щодо законопроекту про імміграцію. Багато хто відверто заявляв, що губиться у роздумах: приймати у першому читанні чи відразу відправляти документ на доопрацювання. До того ж одні депутати не вважають імміграцію нагальною і масштабною проблемою, мовляв, достатньо зробити «непрозорими» східні кордони. Інші посилалися на норми вже чинного закону про правовий статус іноземців в Україні...

Анатолій БЕНЬ.

Без коментарів

Проти кого спрацює «речовий доказ»?

(Початок на 1-й стор.).

А потім була прес-конференція Олександра Мороза. Символічно, що на неї з сесійного залу «перекочувала» частина депутатів, які воліли ознайомитися зі «станом дотримання прав і свобод в Україні» не з доповіді Омбудсмана, а з «паралельної» сенсаційної інформації свого колеги.

Олександр Мороз перед численною аудиторією виклав свої «достатні підстави». Виклав у прямому розумінні — аудіокасету із записом (вочевидь не студійним) начебто розмов вищеназваних дійових осіб. Вони, за словами О. Мороза, і пояснюють «специфічність спланованої справи».

Ці записи голові СПУ ще в середині жовтня передав один з офіцерів СБУ, який «забезпечує непроникливість інформації з деяких приміщень». Сам по собі відплив інформації не дивує: результат компромату служби на службу демонструє ще й не такі «плоди». Олександр Мороз пояснив, чому не став одразу оприлюднювати зміст запису. По-перше, треба було подбати про безпеку «інформатора» та його родини; по-друге, зробити експертизу плівки. Після підтвердження достовірності «матеріалу» в кількох закордонних інстанціях в Олександра Мороза немає жодного сумніву в автентичності переданих йому касет. Крім того, офіцер готовий дати публічні покази на суді, якщо справа до нього, звичайно, дійде.

А тепер про сам речовий доказ. За поясненням О. Мороза, це фрагменти розмов Президента з Литвином і Кравченком, що стосуються зникнення Георгія Гонгадзе. В цілому записи велися протягом двох—трьох місяців. Журналісти мали можливість не тільки переписати на диктофони прокручену плівку, а й одержати її стенограму. Цитуємо «фрагменти фрагментів» (зразки ненормативної лексики скромно випускаємо): «Депортувати його... в Грузію і викинути там на...» — «Чеченцы надо, чтоб украли его...» — «А головне треба його, я кажу, запхать назад. Володя каже, треба, щоб чеченці його вкрали і вивезли його в Чечню на... і викуп попросили» — «Та ми його десь...»

А ситуація така: поки що не відомо, проти кого спрацює «речовий доказ» — проти учасників «задушевних бесід», а точніше, схожих голосів, чи проти самого Олександра Мороза. Так само поки що не відомо, де Георгій і що з ним: чи «сидить він тільки без штанів», чи вже й без голови?

Поки що беззаперечне інше: прес-служба Президента розцінює як «образу і наклеп» заяву Мороза про причетність Кучми до зникнення журналіста, голова АП Володимир Литвин має намір подати на депутата Мороза в суд, а ЦГС МВС України уповноважений звернутися до Генпрокуратури для перевірки фактів, викладених Морозом. До речі, сам Олександр Олександрович цього й добивається. На початку прес-конференції він запевнив, що робить не юридичну заяву, а «здійснює морально-політичний акт». Його справа — оприлюднити передану інформацію, передати аудіозапис у депутатську комісію, яку очолює О. Лавринович. А остаточний вердикт залишається за відповідними структурами.

Людмила КОХАНЕЦЬ.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Скорочення армії — без загрози безпеці

Ранкове і денне засідання 29 листопада

Під час оголошення депутатських запитів і заяв лідер Соцпартії Олександр Мороз звернувся до народних депутатів з проханням утриматися до з'ясування всіх обставин від будь-яких коментарів щодо його вчорашньої заяви. У ній, нагадаємо, йшлося про нібито причетність найвищих посадових осіб держави до зникнення журналіста Георгія Гонгадзе. О. Мороз запропонував провести спеціальне засідання парламенту, на якому заслухати інформацію тимчасової спеціальної слідчої комісії ВР з цього питання. Лідер соціалістів також запропонував звернутися до посольства США з проханням проведення американськими фахівцями спеціальної експертизи з ідентифікації за ДНК знайденого в Київській області тіла. Цю пропозицію підтримав і позафракційний депутат Анатолій Матвієнко, який закликав депутатів провести наступної п'ятниці закрите засідання парламенту.

Парламент розглянув три законопроекти, подані урядом, — про підтвердження відповідності, про акредитацію органів з оцінки відповідності та про стандартизацію. Законопроекти мають завадити перетворитися Україні на звалище недоброякісної продукції з усього світу. Згідно з проектом обов'язкове підтвердження відповідності, що встановлюється технічними регламентами, застосовується для окремих видів продукції, яка може становити небезпеку для життя людини, тварин, для довкілля.

Проект постанови Верховної Ради про чисельність Збройних сил України на 2000—2005 роки, поданий Президентом України, передбачає протягом наступних п'яти років зменшити чисельність українського війська на 25 тисяч.

Парламентський Комітет з питань національної безпеки і оборони одностайно підтримав цей проект. Однак, як зазначали під час обговорення депутати, у розрахунках до законопроекту не передбачено жодного заходу для соціального захисту скорочених військовиків

Народні депутати С. Гавриш, О. Карпов та інші запропонували на розгляд парламенту проект закону про визнання бронетанкової галузі однією з пріоритетних у промисловості України та заходи для надання їй державної підтримки. Передбачається надати низку пільг підприємствам цієї галузі. Комітет ВР з питань нацбезпеки і оборони закликав депутатів підтримати його. Сесія також розглянула проект закону про платіжні системи та переказ грошей в Україні, зміни до деяких законів щодо ставок акцизного збору на алкогольні напої і тютюнові вироби та інші.

Юліана ШЕВЧУК.

Президент пропонує реформи

Президент України Леонід Кучма «за жодних обставин не збирається думати про третій президентський термін».

Про це глава держави заявив, виступаючи у вівторок на першому засіданні ради експертів при Президенті з внутрішньополітичних питань.

У своєму виступі Президент також висловився за кардинальне реформування політичної системи в країні й зазначив, що існуюча в Україні «недосконала й потребує глибоких змін».

На думку Леоніда Кучми, слід підвищити відсотковий бар'єр, потрібний партіям для проходження до парламенту, «ця проблема зачіпає інтереси в парламенті й політичному середовищі, тому вимагає неупередженої думки вчених», а процес постійного створення політичних партій має на меті одне — «здобування місць у парламенті».

Процес внесення змін до Конституції відповідно до рішень всеукраїнського референдуму не повинен хоч найменшою мірою зашкодити громадянській згоді в суспільстві, і їх буде «обов'язково внесено», наголосив у своєму виступі Президент.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Договору між Україною та Республікою Македонія про правову допомогу в цивільних справах

Верховна Рада України **постановляє:**

Договір між Україною та Республікою Македонія про правову допомогу в цивільних справах, підписаний у м. Києві 10 квітня 2000 року, ратифікувати.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 2 листопада 2000 року.
№ 2081-ІІІ.

Терор податківців проти преси

Заява фракції «Батьківщина»

Останнім часом Державна податкова адміністрація прагне створити в Україні атмосферу тиску, шантажу й справжнього терору щодо тих людей, бізнес-структур та політичних організацій, в яких не бракує сміливості справедливо критикувати дії податківців.

Державна податкова адміністрація, цілковито нехтуючи вимогами законодавства, не надаючи жодних аргументів, що мотивують їх дії, блокує діяльність незалежних засобів масової інформації, незаконно втручається у роботу банківської сфери, гальмує виробничі процеси на стратегічно важливих підприємствах України. Аналіз каральних дій ДПА з усією відповідальністю дозволяє стверджувати: нині Державна податкова адміністрація перетворилася на безконтрольний і безкарний інструмент боротьби з тими, хто має альтернативну офіційній точку зору на явища і процеси, які відбуваються в країні.

Інакше кажучи, сьогодні в Україні активно формується «АЗАРІВЩИНА» — жорстка адміністративно-силова каральна система, що може стати тотальним механізмом знищення політичного плюралізму, чесного підприємництва, незалежних засобів масової інформації та основ демократії в Україні. І саме сьогодні відпрацьовується методика, що дозволить відновити повний псевдодержавний контроль над усіма сферами суспільно-громадського життя, реанімувати основи тоталітарного управління в країні.

Особливо непокоїть те, що Державна податкова адміністрація розпочала агресивну експансію і в політичну площину. Саме ДПА постійно продукує конфлікти у виконавчій владі, створюючи думку про абсолютну відсутність дисципліни й ієрархії, цивілізованої корпоративної етики та консолідації зусиль усіх гілок влади задля подолання кризи в Україні.

ДПА розпочала безглуздий наступ на засоби масової інформації. Провівши репетицію фіскального гноблення на газеті «Сільські вісті», ДПА взялася до знищення однієї з найтиражніших газет в Україні «Вечірні вісті», єдина провина якої полягає у послідовній підтримці реформаторського курсу уряду Ющенка. Без будь-яких підстав та жодних пояснень заблоковано всі рахунки газети та підприємств, пов'язаних з нею.

Окрім того, Державна податкова адміністрація розпочала серію «фіскальних погромів» у регіональних осередках партії «Батьківщина», яка дозволяє собі критикувати незаконні дії податківців і не погоджуватися з існуванням «азарівщини» в Україні.

Все вищевисловлене дає змогу казати про те, що ДПА фактично стимулює кризу в Україні, створює підстави для політичної, економічної і соціальної нестабільності. Тому ми, народні депутати, не повинні бути сторонніми спостерігачами того, як Державна податкова адміністрація паплюжить права людини і основи демократії в Україні!

Фракція «Батьківщина» вимагає від податкових служб негайного припинення репресій (насамперед щодо засобів масової інформації). Ми пропонуємо заслухати керівника ДПА Миколу Азарова на одному з засідань Верховної Ради і прийняти документ нормативного характеру, який обмежив би свавілля податкових служб та унеможливив податковий терор у майбутньому.

Фракція «Батьківщина».

28 листопада 2000 р.

Під селом Весняним — газове море

Його промислові запаси становлять 11 мільярдів кубометрів

За три кілометри від Карлівки буровики виявили значні поклади газу. Мінімальні запаси Веснянського газоконденсатного родовища, за словами головного геолога газопромислового управління «Полтавагазвидобування» Адама Куля, оцінюють в 6,5 млрд. кубометрів газу.

Максимальні об'єми фахівці поки що визначають на рівні 11 мільярдів. Але за однією свердловиною точно визначити можливості родовища важко. Відтак у планах ГПУ «Полтавагазвидобування» і її підрядника — Христищенського відділення бурових робіт бурового управління «Укрбургаз» — буріння іще шести свердловин.

Хоча наразі вже відомо, що за класифікацією віднайдене родовище належить до середніх за потужністю і серед відкритих в Україні за останнє десятиліття є найбільшим.

Хоча, до слова, під ногами полтавців розвідано близько 300 млрд. кубометрів газу (реально видобути можна 40—60 відсотків).

Причина низьких темпів роботи газовиків — у незадовільному матеріально-технічному забезпеченні. 70 відсотків бурового обладнання вже давно підлягає списанню, фонтанну арматуру, розраховану на 1000 атмосфер і більше, в Україні не випускають.

— На Полтавщині за 10 років обсяг капіталовкладень у газовидобувну галузь зменшився вдесятеро, — зауважив голова обласної ради Олександр Полієвець.

Один з виходів із такої ситуації в області — у наданні ГПУ «Полтавагазвидобування» прав юридичної особи. А поки що закономірно прибуткове підприємство користується можливістю реалізувати невелику частину газового конденсату і скрапленого газу і з цих коштів вести не лише будівельні, видобувні, а й пошуково-розвідувальні роботи.

Введення в експлуатацію нового родовища на Полтавщині планують на перший квартал 2001 року.

У разі розв'язання питання про використання регіоном 15 відсотків видобутого тут газу значно поліпшиться економічне становище області.

Голова облдержадміністрації Євген Томін зазначив, що керівники 5 областей звернулися до Президента з відповідною пропозицією. Між іншим, у всьому світі існують пільги для регіонів, де ведуть пошуки природних копалин...

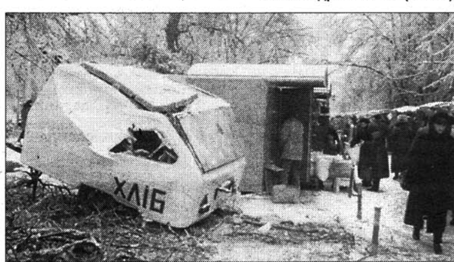
Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Фотофакт

Вигляд зруйнованих стихією хлібних кіосків у Вінниці вже нікого не шокує. В місті немає світла та води, не працює громадський транспорт.

Фото Андрія КІКОТЯ (УНІАН).

Знак біди

Тепло призводить і... до нещастя

Внаслідок вибуху в двоповерховому будинку села Заайдарівка Луганської області загинув 15-річний підліток. Більшою чи меншою мірою пошкоджено 12 квартир. Найімовірніше, вибух стався внаслідок скупчення газу в одній із квартир, господарі якої залишили газове обладнання без нагляду.

Зниження тиску в газовій мережі, який падає до критичної позначки, і різке похолодання вже завдали луганцям чимало біди. Намагаючись зігрітися, люди вмикають на повну потужність всі газові пальники, не думаючи про те, що перепади у газопостачанні можуть обернутися великим нещастям.

Алла АНТИПОВА.

Коментар

Нове тисячоліття почнемо з перерахунку посліду?

Віце-прем'єр Михайло Гладій на селекторному засіданні розпорядився провести з 1 по 15 січня перепис поголів'я худоби і, чи повірите, птиці.

Неважко уявити, як сільські «менеджери» бігатимуть за курями та індиками з наміром поставити їх на суворий облік. За радянських часів не бігали, а лічили курей з огляду на продуктивність несушок.

Часи змінилися, тепер ми спираємося на ринкові методи управління галузями народного господарства. І коли з'ясувалося, що насичує товарний ринок попит і пропозиція, узялися регулювати і попит, і пропозицію. Скажімо, керувати рухом сільгосппродукції в межах країни і за її межами — як у випадку з насінням соняшнику або цукром.

Середньостатистичний менеджер АПК добре знає собі ціну і ніяк не складе її на сільгосппродукти. Тому він залюбки береться відрегулювати проблеми, пов'язані з класністю пшениці. Інакше кажучи, скасувати систему як клас.

Про аналітичні здібності нашого міністерського чиновника за кордоном вже легенди ходять. Щоправда, декларації стосовно підняття врожайності зернових наступного року до 40 мільйонів тонн ототожнюють з пихою, а не аналітичними здібностями. А запевнення, що буцімто 70 відсотків м'ясо-молочного ринку країни формує продукція приватного сектора і населення наражається на резонне запитання: де факти?

...Факти збиратимуть на початку нового тисячоліття.

Сергій ВЛАД.

Борис АНДРЕСЮК: «Військовий бюджет сповнений парадоксів»

Обговорення проекту державного бюджету на 2001 рік стало для Верховної Ради періодом підвищеного напруження та випробування вміння народних обранців відстоювати інтереси виборців. Звичайно, всіх нас хвилюють проблеми розвитку економіки, проте не можна забувати і про інші вкрай важливі напрями державної політики. Серед них пріоритетними, безперечно, є захист національного суверенітету та безпека нашої держави. Сьогодні наш співрозмовник — голова Комітету Верховної Ради з питань національної безпеки та оборони Борис АНДРЕСЮК.

— Почну з аналізу ситуації всередині армійського середовища. За роки незалежності українська армія пройшла непростий шлях скорочення своїх лав удвічі. На сьогодні спокій наших громадян охороняють 310 тисяч військовослужбовців та 90 тисяч цивільних службовців. Вочевидь ця цифра є оптимальною для забезпечення завдань, які ставлять перед Збройними силами України Президент України — Верховний Головнокомандувач та міністр оборони. Нейтральний статус нашої держави не передбачає спрямованості нашої армії проти конкретного ймовірного ворога. Це водночас і ускладнює, і спрощує її задачі. Я неодноразово бував у підрозділах різних родів військ і маю засвідчити, що попри наявні проблеми їхній рівень боєготовності доволі високий.

— Якщо я правильно розумію ваші слова, то мова про перехід до професійної армії поки що не йтиме?

— Прихильники професійної армії часто забувають, що цей процес передбачає доволі високі витрати. Зокрема, середня зарплата контрактника має бути вище, ніж середня зарплата у промисловості. На жаль, сьогоднішній рівень розвитку нашої економіки не дає змоги цього зробити. Це визнають і Президент, і військове керівництво, і законодавці. Тому бачимо завдання нашого комітету в тому, щоб зробити цей перехід, який обов'язково відбудеться, не обвальним, а плавним, поступовим. Ми не можемо втратити офіцерську еліту і допустити зниження рівня боєготовності військ, а навпаки, маємо зробити службу в армії привабливою для молоді. Сподіваюся, що вже найближчим часом призиватимемо до армії не тих, хто не встиг сховатися від військкоматів, а вибиратимемо кращих з кращих.

(Закінчення на 7-й стор.).

Спорт

Отже, осінній чемпіон — «Динамо»!

Футбол. Позавчора у Кривому Розі відбувся відкладений матч 7-го туру чемпіонату країни. Перше коло турніру фінішувало. «Кривбас» — «Шахтар»: 0:4. 3 000. Воробей, 11, Тимощук, 45, Бахарєв, 65, Попов, 90.

	В	Н	П	М	О
ДИНАМО	9	3	1	24—9	30
ШАХТАР	9	3	1	38—13	30
ДНІПРО	8	3	2	14—9	27
Металург Д	6	5	2	15—12	23
Карпати	7	0	6	23—18	21
ЦСКА	5	6	2	16—19	21
Таврія	4	7	2	14—11	19
Металург М	4	4	5	12—15	16
Металург Зп	4	3	6	17—22	15
Металіст	3	4	6	10—19	13
Кривбас	3	3	7	12—20	12
Нива	2	3	8	15—27	9
Ворскла	2	2	9	6—18	8
Сталь	1	2	10	8—22	5

У турнірній таблиці «Динамо» стоїть вище «Шахтаря», бо матч між цими командами в Донецьку завершився — 1:1. Гол, забитий на полі суперника, дає перевагу киянам.

Друге коло чемпіонату орієнтовно розпочнеться 8 березня.

***

Матч за Міжконтинентальний кубок. «Бока Хуніорс» (Аргентина) — «Реал» (Іспанія). 2:1. Токіо. Національний стадіон. 51 000 глядачів. Палермо, 3, 6 — Роберто Карлос, 12.

У номер

■ Київ

Продається «Сегодня»

Уперше в історії газетного бізнесу України на відкритий продаж виставлено видання «Сегодня», заявив на прес-конференції його головний редактор Олег Нипадимка. Народний депутат і колишній голова НАК «Нафтогаз України» Ігор Бакай півроку не фінансує газету. Уже є пропозиції, але вони поки що не влаштовують колектив.

Як стверджують працівники редакції, «Сегодня» продається не для того, щоб зупинитися, а щоб рухатися вперед. Сподіватимемося, з газетного ринку не зникне цей часопис.

■ Одеса

Шхуна змінила прописку

Турецька шхуна «Джеміл Рейс», конфіскована рішенням суду в її колишнього власника за протиправний вилов риби у морській економічній зоні України, передається Держкомітетові у справах охорони Державного кордону. Таке розпорядження дав Кабмін.

Нагадаю, у березні ц. р. наші прикордонники, використавши всі попереджувальні заходи, відкрили прицільний вогонь по турецьких шхунах, одну з яких потопили, а дві відконвоювали в українські порти. Членів екіпажів невдовзі було вислано за межі країни. З капітана шхуни «Джеміл Рейс», який визнав свою вину, суд стягнув штраф — 68 тисяч гривень.

■ Кіровоград

У боротьбі за метал

Пенсіонер із Знам'янки із мисливської рушниці підстрелив злодія, який уночі забрався до його подвір'я у пошуках кольорового металу.

Подібний випадок стався на Кіровоградщині, у селі Синьки Ульяновського району. Постріли дільничного міліціонера Юрія Литвинова змогли зупинити двох грабіжників із Умані.

■ Одним абзацом

■ Тільки цього року більш як 150 слідчих міліції Харківської області отримали дисциплінарні покарання. Одне з головних порушень — зволікання з термінами розслідування кримінальних справ.

■ На шкільному подвір'ї в селі Семенівка Каховського району Херсонщини відкрито пам'ятник Великому Кобзареві. Гроші на нього заробили учні в літньому виробничому таборі. Допомагали батьки і вчителі. Школярі спорудили фундамент, а зварювальні та монтажні роботи виконали колишні учні школи.

■ Серед білого дня у своєму робочому кабінеті повісився слідчий одного з райвідділів Чернівецької області. При небіжчикові знайшли записку: «У моїй смерті прошу нікого не звинувачувати». У райвідділі стверджують, що напередодні трагедії він неодноразово нарікав на малу зарплатню, неспроможність утримувати сім'ю.

■ Фотофакт

У столичному Будинку вчителя відбувся вечір пам'яті, присвячений українській художниці Аллі Горській.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

 До армії — кращих, а не тих, хто не встиг сховатися

Самоврядні «хлопчики для биття»

На базі Хмельницького інституту регіонального управління та права адміністрація Президента, Кабінет Міністрів, Верховна Рада та ціла низка наукових установ провели міжнародну науково-практичну конференцію «Державна регіональна політика України в умовах проведення адміністративної реформи». Своїми думками ділиться учасник конференції голова Хмельницької обласної ради Микола ПРИСТУПА.

Починаючи з 1992 року держава пережила щонайменше три реформи виконавчої влади та місцевого самоврядування, які подекуди нагадували скоріше боротьбу проти самої ідеї рад, аніж демократизацію регіонального управління.

Прийнята Конституція поставила крапку і закріпила за самоврядуванням «право на життя». Однак визначила лише загальні принципи, а не конкретні шляхи його реалізації. На обласні та районні самоврядні ланки покладено серйозний вантаж відповідальності, але можливостей нести цей вантаж не дано.

Чинні закони та управлінські традиції, ніби кам'яною стіною, намагаються відокремити представників, обраних всією областю чи районом, від контролю за виконанням бюджету, управління об'єктами спільної власності, кадрової політики в регіонах, а також розірвати зв'язок між радами різних рівнів.

Два державні інститути, які у нас розвиваються паралельно, базуються на протилежних засадах. Голова облдміністрації підзвітний тільки вгору. Для здійснення своїх повноважень має три десятки управлінь та комітетів. Голова облради фактично звітує перед депутатами, а через них — перед мешканцями всієї області. Однак для здійснення повноважень має всього один невеликий виконавчий апарат, який повсякчас намагаються скоротити до мінімуму.

У деяких областях та районах голови адміністрацій одночасно зайняли посади голів рад. Вони зосередили і представницьку, і виконавчу владу в одних руках, хоча це суперечить конституційному принципу поділу гілок влади, а також Закону «Про місцеві державні адміністрації». У принципі, коли одна особа бере на себе всю відповідальність за життя регіону, не бачу нічого поганого. На централізацію влади в критичних ситуаціях йшли такі розвинені країни, як США, Японія та багато інших. Але робити це потрібно відкритим та законним шляхом, тобто внести зміни до законодавства, а можливо, — і до Конституції.

Кожен з цих двох напрямів державотворення має свої переваги. Принцип надання більшої самостійності регіонам на час подолання кризових ситуацій старий як світ. Свого часу, коли почалися нестатки, голод та розруха, королі Пруссії дали містам самостійність, мовляв, господарюйте самі та виживайте як хочете, тільки віддавайте 30% прибутків до державної казни. І міста вижили, зміцніли, розквітли. Думаю, що цей приклад нам обов'язково потрібно брати на озброєння.

Але, на жаль, у децентралізації більше противників, аніж прибічників. То тут, то там звучать застереження: «Будьмо пильними!», «Нам загрожує федералізм!».

За принципом «сильних регіонів», до прикладу, побудована державна влада в Росії. Обласні ради там перетворені на законодавчі органи — думи або законодавчі збори, які діють на рівні областей. Їхні рішення мають силу закону та обов'язкові до виконання всіма суб'єктами на відповідній території. Державна дума займається стратегічним управлінням і не витрачає часу на розв'язання таких питань, як зміна меж районного міста або надання певного статусу місту чи селу.

У нас щоб центр поступився на користь регіонів — це неможливо. Відразу побачать міфічну загрозу соборності України. Здається, що не життя людей, а сама по собі соборність є кінцевою метою, заради якої працює державна машина. В той самий час у нас утворилися такі собі незалежні «князівства» у вигляді рад базового рівня —сільських, селищних, і, особливо, міських, оскільки вони фактично непідзвітні ні районним, ні обласним радам, ні адміністраціям. Обласна і районна ради не мають ні прав, ні можливостей зобов'язати базові ради виконувати свої рішення. Чи скасувати їхні рішення, навіть якщо вони прийняті всупереч здоровому глузду та інтересам людей. Щоправда, ми змогли певною мірою подолати цей бар'єр, утворивши Координаційну раду з питань місцевого самоврядування. Однак це тимчасовий захід, потрібні відповідні зміни у Законі про місцеве самоврядування.

Можна, звичайно, запевняти, що держава до самоврядування ще «не дозріла». Але дозріли самі люди, які зі своїми проблемами йдуть до рад і кажуть: «Ви самі між собою розбирайтеся, а питання наші розв'язуйте». Однак, наголошую, якщо радам делегувати відповідальність, то потрібно передати також і права. Ради мають стати дійсно керуючими органами, а не «хлопчиками для биття».

У проекті Концепції державної регіональної політики, розробленої Спілкою лідерів місцевих та регіональних влад в Україні, саме й поєднуються унітарність державного устрою з широкими можливостями рад, що формують власні виконавчі органи для управління справами своїх територій. Місцеві державні адміністрації відповідно звільняються від цих функцій і набувають спеціального представницького статусу інститутів державної влади.

Звичайно, ця концепція не є до кінця досконалою, але за основу її можна було б взяти. Та поки остаточно не визначено, яка саме схема організації місцевої влади втілюватиметься на практиці, від проведення реформи адміністративно-територіального поділу треба утриматися.

Від того, чи успішно буде розв'язано ці проблеми, залежить подальший розвиток не тільки окремих регіонів, але й суспільства загалом. Адже проблеми місцевого самоврядування не можна відокремити від нашої стратегічної мети — побудови демократичної держави, пріоритетом якої є насамперед інтереси людини.

Підготував **Михайло ВАСИЛАШКО.**

Героїзація зради. Канонізація підлості

Усе гаразд, он скільки храмів будується-відбудовується. Та небагато ті храми варті

Орфеї та корифеї

(Початок на 1 стор.).

Що ж відбувається нині? Наш народ, колись один з найосвіченіших і найбільш читаючих у світі, нині свідомо опускають до рівня бидла — низькопробними малохудожніми творами, кіновідеопродукцією, бездарним чтивом, адаптованим до рівня дебілів, стимуляцією і пропагандою тваринних інстинктів та послідовною руйнацією духовності. Мені відразу можуть заперечити: мовляв, з духовністю в нас усе гаразд, он скільки храмів будується-відбудовується. Та небагато ті храми варті, коли закриваються лікарні й школи, коли руйнується той невидимий храм, який має бути в кожній людській душі. Господь Бог хабарів не бере.

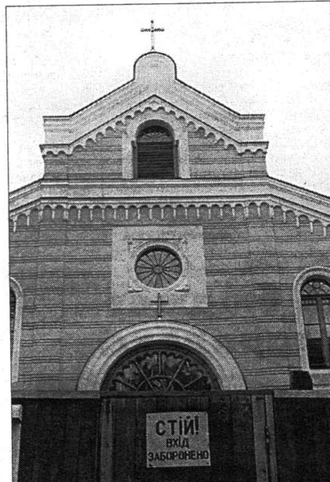
Це варто було б зрозуміти нинішнім можновладцям і сильним світу цього, котрі вважають, що все можна купити й від усього відкупитися. В країні лютує епідемія туберкульозу, а це суто соціальна хвороба. Сільські діти нині практично позбавлені можливості здобути вищу освіту, оскільки більшість середніх шкіл у малих селах перетворено на дев'ятикласні, тож навіть середню освіту в селі може здобути далеко не кожний. Не кажучи вже про оплату за навчання в міських вузах, які через це стають малодосяжними й для випускників міських шкіл з бідних сімей. Це означає, що нинішні можновладці гарячково формують нову еліту зі своїх дітей, родичів та перевіреної, відданої обслуги, фактично відрізаючи шлях до вищої освіти вихідцям «не із свого кола». Воно й зрозуміло: чим менш освічений народ, тим легше ним керувати.

За останні десять років фактично зруйновано українську літературу, знищено колись добре відрегульовану систему книготоргівлі (з кількох десятків тисяч книгарень 80-х років нині залишилося лише кілька десятків на всю Україну). Тепер, щоб видати книжку, її авторові потрібні насамперед гроші, кілька тисяч гривень щонайменше. Гроші, а не талант! А видавши книжку, можеш забрати з друкарні весь тираж і продавати на вулиці замість пиріжків. Для видавця, як правило, жодних художніх критеріїв не існує, тож будь-який графоман (а це, як відомо, «геній, позбавлений таланту») з грошима може друкувати свої бездарні твори і всіляко популяризувати їх. Звідси — й небачена досі профанація художнього слова, його компрометація, підміна вартостей і розмивання поняття: що — добре, а що — погано. У такий спосіб іде постійна боротьба з читачем, у людей просто відбивають інтерес до художньої літератури, справжня поезія — лише для обранців. І це в середовищі нашого поетичного народу!

Та й про що казати, якщо, скажімо, моя остання збірка поезій «Телескопи криниць» була видана ще 1990 року? З легкою душею пишу про себе, бо являю собою типове явище: впевнений, що за останні 10 років 90 відсотків моїх колег-письменників не змогли видати жодної книжки. І так само я впевнений, що більшість із них за ці 10 років написали чимало високохудожніх і потрібних праць для виморდованих духовним голодом читачів. Нас штучно роз'єднали з нашими читачами, а отже, з народом. Яке ж це національне відродження?

У цьому бурхливому «ренесансі» можна пересвідчитися, прогулявшися хоча б Хрещатиком: суцільні написи і реклама латинським шрифтом; люди старшого віку пам'ятають, що таке «відродження» вже було понад п'ятдесят років тому — під час німецької окупації. Практично перестали виходити художні твори сучасних україномовних авторів. Нині в Україні видається лише один примірник книжки на двох жителів на рік, та й то переважно російською мовою. 1930 року видавалося в 7 разів більше книжок. І це при тому, що з десяток років тому література, книговидавнича справа були цілком вигідними галузями для державної економіки, видавництва приносили мільйонні прибутки. 95 відсотків кількості примірників (не назв!) усіх видань в Україні нині російськомовні, сучасна українська культура, передусім література, в глибокому забутті! В сфері духовності — окупаційний режим! Якщо 1998 року в Україні було видано 45 мільйонів книжок, то в минулому — лише менш як 19 мільйонів примірників.

Деякі наші професіональні «инженеры человеческих душ» (мало не врізав «ловці душ») — ті з них, що посіли поважні посади в державних структурах та радах різних рівнів — промишляють у каламутній воді нинішньої політичної кон'юнктури. Проходить героїзація зради і канонізація підлості. Конформізм став мало не офіційною ідеологією (як заявив колись один із нинішніх керівників України, колишній партноменклатурник: «Тільки дурні не міняють своїх переконань», а він, отже, не дурень).

...Волам зрештою однаково, чи їх підганяють батіжком до побудови «світлого майбутнього — комунізму», чи до відбудови «ще більш світлого минулого — капіталізму». Роблять це одні і ті самі (лише так-сяк перелицьовані) їздові. Раніше вони горлали: «Вперед заре навстречу», а тепер лірично виводять: «Гей, воли мої, круторогі». Ярмо ж, навіть розцяцьковане національним орнаментом, від цього не легшає. Бо, як писав Іван Франко, «... незалежність політична взагалі нічого не значить для людей порівняно з внутрішнім соціальним рабством. Яка користь буде для нашого народу з того, що наші податки замість росіянина чи пруссака буде брати і витрачати уряд, який складається з наших власних панів, що дбають так само, як росіянин і пруссак, лише про себе, а не про благо народу?»

На жаль, ці слова все ще не втратили актуальності.

Данило КУЛИНЯК, письменник.

Данило Кулиняк — з тих, про кого писав Іван Франко: «Вічний Революціонер. Дух, що тіло рве до бою». За що і потерпає в житті. Однак Духом не поступається. Автор багатьох літературних праць та публіцистичних розвідок, що мають великий резонанс не лише в Україні, а й за її межами.

Досвід

Учора — безробітний, сьогодні — підприємець

Протягом двох років на Рівненщині триває експеримент із надання безробітним кредитів для започаткування «власної справи».

У 1999 році безпроцентну позику терміном на один рік отримали 18 осіб, здебільшого із сільської місцевості. На перший погляд сума незначна — 2240 гривень кожному, але й ця дещиця дала змогу створити 36 нових робочих місць. Приміром, Тетяна Дулюк із села Межирічі Корецького району почала шити одяг для односельців, а Вадим Бондарчук з Острога разом з усією сім'єю захопився бджолярством.

— Державний центр зайнятості переконався в ефективності цієї програми, — розповідає директор Рівненського обласного центру зайнятості Едуард Шубін. — І цього року нам надали на кредитування вже 285 тисяч гривень. Торік сума була значно скромніша — 46 тисяч.

Ми провели в районах конкурс бізнес-планів і відібрали з них 36 найкращих, які увійшли до обласної програми створення нових робочих місць. Стосувалися проекти здебільшого сфери послуг та виробництва товарів народного вжитку.

Власний бізнес-план подало на конкурс і ВАТ «Костопільський завод продтоварів», яке разом з Костопільською райдержадміністрацією і районним центром зайнятості запропонувало відновити випуск хліба та хлібобулочних виробів. Між іншим, досі цей продукт завозили в Костопіль з інших районів. На хлібозаводі акціонерного товариства працюватимуть 22 безробітних, які вже пройшли попереднє навчання й отримали 150 тисяч гривень безпроцентної позики.

Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.

Київ — натхнення для трьох муз

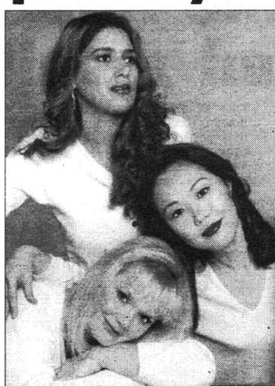
Сайко Хомма народилася в Японії. Крістіна Родрігес-Інтріаго — з Еквадору. Зої Стампер — англійка. Три музи з різними долями. Можливо, єдине, що їх об'єднує, — це натхнення і Київ. Власне, виставка, яка відкрилася цього тижня в «Horizon Tower», так і називається — «Три натхнення».

Сайко — це каліграфія, написання ієрогліфів, що в Японії перетворилося на справжнє мистецтво. Але мистецтво Сайко — це щось особливе: японські традиції, на які накладається європейське бачення світу. Сайко відкривала для себе Європу поступово. Перші враження — від літніх канікул у Великій Британії. По закінченні Токійського університету був Кембридж, згодом — римська Академія декоративного мистецтва. Але, як зізналася сама Сайко: «Саме тут, у Києві, я знайшла те, чого не могла знайти в сучасному Лондоні чи Токіо. Київ — це парк у місті. Ні, місто в парку. Я захоплююсь киянами. Ніде більше я не зустрічала стільки щирих людей, здатних на безкорисливу дружбу».

Крістіна Родрігес-Інтріаго почала свою кар'єру художника тільки тоді, коли приїхала в Україну. Себто чотири роки тому. Три роки навчалася живопису в Будинку художника, тепер бере студії в Українській академії мистецтв... У її роботах відчувається ностальгія: «Я приношу в картини трохи зі свого латиноамериканського минулого. Моя культура дуже впливає на моє бачення світла і глибини».

Зої Стампер приїхала до Києва вже після того, як відкрила для себе... Сибір. А ще відкрила його для всіх шанувальників свого таланту. Те, що Зої буде людиною мистецтва, рідні зрозуміли одразу. Спочатку здавалося, що з неї вийде художник. Але потім Зої вирішила: тільки скульптура дасть змогу повністю розкритися її хистові. По закінченні Единбурзького університету вона працювала на аукціоні Сотбіс і Крістіс, на престижні музеї. Потім, як уже сказано, був сибірський період, після якого запала тиша: догляд за двома дітьми змусив забути про виставки. Але в Україні період мовчання завершився: «Ця країна забезпечила мене унікальною точкою зору». Для Зої подув новий, свіжий вітер змін.

Можливо, хтось запитає, а як ці три жінки сюди потрапили? Відповідь банальна: приїхали разом із чоловіками, в яких у Києві свої, чоловічі справи. А так між цими жінками — нічого спільного. Тільки Київ, що став для них натхненням.

Наталя ФІЛІПЧУК.

Тільки за візами

З 5 грудня на російсько-грузинському кордоні буде запроваджено візовий режим. Про це повідомив помічник президента РФ Сергій Ястржембський, коментуючи заяву президента Грузії Едуарда Шеварднадзе. Раніше Шеварднадзе заявив, що Росія не встигне до цього терміну розробити правила перетинання держкордону.

За словами Ястржембського, до 1 березня 2001 року діятимуть винятки для «російських військовослужбовців та членів їхніх родин, які перебувають на території Грузії на даний момент, тобто в'їхали туди до запровадження візового режиму». Винятки стосуються також тих громадян Грузії, які прибули в Росію до 5 грудня. Як повідомляє ІТАР-ТАКС, Росія запроваджує візовий режим з Грузією у зв'язку із загрозою проникнення бойовиків на російську територію.

Завтра — Всесвітній день боротьби зі СНІДом

За даними ООН, темпи поширення вірусу імунодефіциту та зростання захворюваності на СНІД перевершили найпесимістичніші прогнози. Нині у світі налічується 36 млн. носіїв вірусу — на 50% більше, ніж прогнозували. 21 млн. тих, хто захворів, уже померли, й очікується, що цього року рівень смертності від СНІДу буде найвищий. Виконавчий директор Агентства ООН з проблем СНІДу Пітер Пайот повідомив про сплеск у 2000 році захворюваності на чуму XX століття у країнах Східної Європи.

Милосердне вбивство легалізовано

Нідерландський парламент 104 голосами «за» («проти» — 40) прийняв закон про евтаназію. Голландія стала першою країною в світі, яка закріпила в законодавчому порядку добровільне право невиліковно хворого на умертвіння з метою припинення страждань.

Хоч офіційно закон про евтаназію набирає чинності з початку 2001 року, фактично закінчення життя з допомогою лікарів практикується в Нідерландах вже кілька років. Лише торік смертельні уколи отримали 2216 осіб. А Нідерландське товариство евтаназії було створено понад 25 років тому. Тоді-таки було розроблено принципи, за якими дозволено позбавлення життя з міркувань гуманності. Пацієнт має бути невиліковно хворий і зазнавати неймовірних страждань. До того ж він має бути впевнений, що жодних сподівань, пов'язаних з медициною, у нього немає. Він також повинен заручитися порадою іншого лікаря, крім того, який його лікує. Противники закону домоглися лише одного — заяву про введення смертельної дози ліків не можуть подавати без згоди батьків підлітки від 12 до 16 років.

Римська католицька церква вже відреагувала на рішення голландських законодавців. Прес-секретар ватиканської канцелярії Хоакін Наварро-Вальц заявив, що церква глибоко стурбована прийняттям цього закону, «який чинить насильство над людською гідністю і порушує принципи християнської моралі».

Олег ДЕНИСОВ.

На знімку АП: міністр юстиції Нідерландів Бенк Кортелс (праворуч) та міністр охорони здоров'я Елс Борст під час ухвалення закону.

Для нас головне — спільний економічний фундамент

(Початок на 1-й стор.).

Мінськ попри те, що тут розташований «штаб» Співдружності, вже давно не приймав водночас таку кількість президентів та високопоставлених чиновників. (Остання зустріч президентів СНД у Мінську відбулася п'ять років тому — 26 травня 1995 року. Про це «ГУ» повідомила прес-секретар Виконкому Співдружності Тетяна Єгорова). Сказати, що з цього приводу Мінськ перебуває в стані облоги, не можна. Ніщо в місті напередодні зустрічі у верхах не свідчить про те, що завтра сюди прибудуть високі гості. Щоправда, людей застережливо лякають тим, що центр міста буде перекрито. Але поки що будівництва «барикад» і кордонів помічено не було.

Тетяна Єгорова також повідомила, що за рішенням глав держав на нинішню зустріч може бути витрачено не більш як 44 тисячі доларів із спільного бюджету органів країн Співдружності. І ще: чутки про те, що зустрічі есендівців у зв'язку з великими кадровими перестановками в Білорусі не відбудуться, надто перебільшено. У Білорусі не відчувається, що Лукашенко днями попередив якийсь політичний переворот. Втім завтра на закритій зустрічі в «клубі президентів», як свого часу керівник Білорусі назвав саміти СНД, Олександр Григорович, можливо, розповість колегам, з чим пов'язані відставки ключових постатей КДБ, Ради безпеки і Генпрокуратури Білорусі.

Тепер щодо колег Лукашенка. Очікують, що на саміт не прибуде Туркменбаші. Як тут подейкують, у телефонній розмові з Олександром Лукашенком, який на початку тижня телефонував «членам клубу», президент Туркменистану Сапармурат Ніязов начебто повідомив, що хворий, але на особисте прохання Путіна міг би одужати.

Повертаючися до порядку денного саміту, хочеться вірити: українське лобі щодо зони вільної торгівлі здобуде жадану перемогу, в якій, за словами Президента України, «ми кревно зацікавлені». Нагадаю, що основоположні документи в цій галузі — Угода про створення ЗВТ від 15 квітня 1994 року і Протокол про внесення змін і доповнень до неї від 2 квітня 1999 року. Дев'ять держав СНД виконали всі внутрішньодержавні процедури, необхідні для того, щоб набрали чинності Угода і Протокол. У Грузії, президент якої напередодні саміту розмірковував, їхати на саміт чи не їхати, Угоду і Протокол додатково погоджують із МЗС та міністерствами. В Росії —головному гальмі ЗВТ — Угода перебуває в Держдумі, а Протокол «під сукном» в уряді.

Загалом на саміті планово розглянути 7 питань. Основне з них — про антитерористичний центр країн — членів СНД. Це вже третій саміт (не враховуючи серпневу зустріч у Ялті), на який виносять цю проблему.

Рада міністрів закордонних справ сьогодні розгляне 17 питань, а до проекту порядку денного засідання Ради глав урядів внесено 19 питань. До речі, доступ журналістів до тіл міністрів закордонних справ і прем'єрів обмежено. Їх лицезріти може лише сотня есендівських журналістів, і, найпевніше, кореспонденти парламентської газети України не входитиме до цієї щасливої сотні, акредитованої для спілкування з прем'єрами. «Надто вже багато журналістів із України самостійно приїхали до Мінська», — заявили в прес-службі МЗС Білорусі. Натомість усіх бажаючих там акредитують в аеропорт. Щоправда, транспортом не забезпечують. А від центру до аеропорту більш як 40 кілометрів...

Яна СТАДІЛЬНА.

Мінськ.

Хроніка. Факти. Події

■ Брюссель

«Шенгенська зона» розширюється

З 25 березня 2001 року Шенгенські угоди поширюються майже на весь Європейський союз. Цю дату, судячи з усього, буде затверджено на засіданні міністрів внутрішніх справ країн ЄС у п'ятницю. В результаті до «Шенгенської зони» ввійдуть Данія, Швеція, Фінляндія, Норвегія та Ісландія. Поза цією угодою залишилися тільки Велика Британія та Ірландія. Розширення «Шенгенської зони» призведе до посилення прикордонного контролю на зовнішніх кордонах Євросоюзу.

■ Тель-Авів

Барак — за дострокові вибори

Прем'єр-міністр Ізраїлю Ехуд Барак і депутати від його партії «Авода» підтримали законопроекти про розпуск Кнесету і проведення нових виборів. За оцінками спостерігачів, вони відбудуться в період з березня до листопада 2001 року.

■ Приштина

Албанці тікають із Сербії

Кілька тисяч етнічних албанців перетнули кордон Косово протягом останніх чотирьох днів. Біженці залишають долину Прешево, де минулого тижня сталися серйозні сутички між сербською поліцією і албанськими сепаратистами. Представники миротворчих сил у Косово повідомили, що обидві сторони погодилися припинити бойові дії. Президент Югославії Воїслав Коштуниця закликав НАТО відновити порядок у цьому районі.

■ Белград

Створено єдиний фронт

Лідери сербської демократичної опозиції вирішили виступити єдиним фронтом на парламентських виборах у Югославії 23 грудня. 18 партій домовилися також висунути кандидатом у прем'єр-міністри країни Зорана Джинджича — лідера Демократичної партії.

■ Відень

Консенсусу не досягнуто

Зустріч міністрів закордонних справ країн ОБСЄ завершилася без ухвалення заключного комюніке з питань регіональної безпеки: 55 країн—учасниць форуму так і не змогли дійти консенсусу щодо Чечні, Молдови та Грузії. Прийняття документа блокувала Росія через невдоволення виступом держсекретаря США Мадлен Олбрайт. Остання критикувала Росію за затримки з виведенням військ із Грузії та Молдови.

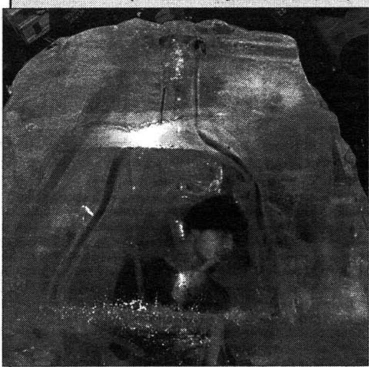
■ Нью-Йорк

Комісар ООН звинуватила Ізраїль

«Моє враження загалом таке, що використовується надмірна сила, що відповідь (з боку Ізраїлю. — ред.) перевищує необхідні заходи, — заявила верховний комісар ООН з прав людини Мері Робінсон, виступаючи в Женеві. — Звісно, вогонь вели і з палестинської сторони, але переважаюча вогнева міць (Ізраїлю. — ред.) була, на мою думку, використана надто часто. Особливо проти молоді, яка лише кидає каміння».

■ Фотофакт

Американському ілюзіоністові Девіду Блейну аж надто хочеться потрапити до Книги рекордів Гіннесса. Для цього він погодився провести 58 годин замурованим у крижану брилу, виставлену для загального огляду просто на вулиці Нью-Йорка.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Фото АП.

Чорноморське пароплавство: «Рятуйте наші душі!»

«Припинити цілеспрямовану політику знищення ДСК ЧМП!»

Такою є вимога трудового колективу вмираючої судноплавної компанії, реанімацією якої ніхто конкретно займатися не хоче — натомість на її «капітанському містку» вшосте вже за останні роки змінили керманича.

Коли відверто, то в трудовому колективі Чорноморського морського пароплавства (про це мені казало чимало і рядових працівників, і керівників середньої та вищої ланок) сподівалися, що саме за президентства тут Сергія Мелащенка таки вдасться випростатися, відродити, хай не у попередніх обсягах, колись славнозвісну судноплавну компанію. Й сподівання оті грунтувалися не на чомусь там ефемерному, а на конкретних фактах.

По-перше, йшлося, якщо дехто з попередників Мелащенка визнавав навіть неіснуючі борги, то при ньому, навпаки, чи не вперше розпочато серйозну роботу —відхилення через суди позовів зарубіжних кредиторів. За останні півроку це зроблено загалом більш як у десяти випадках на суму майже 70 мільйонів доларів. Мало того, саме тепер — і це теж уперше — зарубіжні суди визнали правомірним розглядати зустрічний позов ЧМП на суму 25 мільйонів доларів проти швейцарської компанії «Планмарин», що стала чи не найголовнішим «гробарем» українського пароплавства.

По-друге, з ініціативи адміністрації Мелащенка не було продано жодного судна й жодного берегового об'єкта (при деяких попередниках це було, знаємо, чи не головним у їхній «діяльності»).

По-третє, при С. Мелащенку, хай і за участі центру, удвічі скорочено заборгованість у зарплаті морякам та береговим працівникам. Це дало змогу зменшити кількість тих, хто числився (але у більшості випадків не працював, очікуючи саме відшкодування боргів у зарплаті) в пароплавстві, на 11 з лишком тисяч осіб. Вони тепер вільні (хоча це й невелика для них утіха, але ж і «висіти» на плечах у знесиленого підприємства нескінченно вони теж не могли) шукати собі якусь іншу роботу. Нарешті, саме Сергій Мелащенко довше за будь-кого з останніх керманичів (два роки і три місяці) протримався на «капітанському містку» ЧМП. Це давало підстави казати: очевидно, довіряють, дадуть, значить, змогу довести розпочаті справи до логічного завершення...

Та думка ця, на жаль, виявилася помилковою. 26 жовтня міністр транспорту України Леонід Костюченко видав наказ, яким звільнив із посади президента державної судноплавної компанії ЧМП Сергія Васильовича Мелащенка. Звільненню передувала фронтальна перевірка пароплавства спеціально створеною для цього вельми чисельною комісією Мінтрансу на чолі із заступником міністра Аркадієм Демиденком. Що вона там виявила — невідомо, бо обіцяна в Одесі прес-конференція досі так і не відбулася. В таких-сяких коротких інтерв'ю «на ходу» для представників ЗМІ і сам міністр, і його заступники відбувалися загальним на кшталт: «Нас не задовольнив бізнес-план виведення пароплавства з кризи, що його представила команда Мелащенка».

Сам Сергій Васильович з цього приводу каже так:

— Ми не погоджуємося з тим, аби виводити ЧМП з кризи за рахунок продажу його майна, як це практикувалося раніше. Розпродати все і розбігтися? Ми не братимемо в цьому участі.

Між іншим, саме на такому варіантові — повального розпродажу — й наполягають, схоже, високопоставлені міністерські чиновники. Прикриваючись, щоправда, зовні цілком прагматичними застереженнями типу: «Береговий шлейф ЧМП лиш відволікає кошти й сили». «Пароплавство цілком обійдеться без дитсадків чи бази моряків» тощо. Весь отой «шлейф», немає заперечень, справді слід ретельно оглянути, щоб остаточно визначитися, що пароплавству ще таки потрібне, що варто здати в оренду, а що, може, й продати. Та, з другого боку, резонне і запитання С. Мелащенка: «А з чим тоді залишимося?»

Ось певна статистика: якщо в 1993 році вартість основних фондів ЧМП сягала одного мільярда доларів, то тепер вони оцінюються в 45 мільйонів, а флот пароплавства скоротився з 298 до... 7 суден (нещодавно було 8, та «Укрспец'юст», не без відома Фонду держмайна і Мінтрансу, продав теплохід «Юність» за викидною, як вважає багато хто з фахівців, ціною). Справді, куди вже далі: і чи можливе взагалі, зважаючи на оту статистику, відродження судноплавної компанії?

Команда тепер уже екс-президента С. Мелащенка вважає: так, можливе. Але аж ніяк не тим шляхом, що його пропонують міністерські чиновники. А яким? Та «найпростішим» — суворим виконанням прийнятої за наполяганням Президента України урядової постанови № 1181 від 3 липня 1999 року "Про заходи щодо виведення ДСК ЧМП з фінансово-економічної кризи".

Ото й усе!

У Мінтрансі, певен, багато хто ту постанову знає напам'ять. Як знають і те, що більш як із десятка її пунктів досі виконано, по суті, лише... один. Конкретно — стосовно створення державного холдингу офшорних компаній, на користь яких свого часу було відчужено десятки високорентабельних суден ЧМП. А решта доволі вагомих пунктів постанови, реалізацією яких мали б зайнятися передусім Мінтранс та інші центральні органи (і про це не раз нагадував отой настирливий Мелащенко), зависли, як мовиться, у вітрі. А в констатуючій частині згаданої постанови було записано й таке: «Визнати роботу Міністерства транспорту, Державної адміністрації морського й річкового транспорту та Міністерства фінансів з виконання доручень Президента України і рішень Кабінету Міністрів України щодо стабілізації роботи компанії ДСК ЧМП незадовільною...». Чи не отут, як мовиться, і собака заритий?

Справді: минуло більш як рік відтоді, як прийнято оту постанову уряду. Цілком імовірно, що керівники Кабміну, чи й сам Президент, спитають: то як же тепер — щось із місця зрушилося? Висновки з критики зроблено? «Авжеж, — відрапортують чиновники, —поміняли ось керівництво компанії, яке, на жаль, не виправдало, не справилося...»

Може, отак і вдасться відвести грім від самих себе? Ну, а щодо долі самого ЧМП, людей, які там працюють чи числяться? Та пройде ще якийсь місяць-другий, то, може, й говорити не буде про що. Дещо продадуть, дещо за борги заберуть, в тім числі, слід очікувати, вже як у банкрута (арбітражний суд розглядає позови визнання ЧМП таким).

Показовою є, думається, доля теплохода «Одеса», що вже понад п'ять років перебуває під арештом, за борги ЧМП, у Неаполі. Про те, що і сам пасажирський лайнер, і його команда кинуті там, по суті, напризволяще, писалося й говорилося вже багато. Та от несподіваний поворот: у неаполітанському суді нещодавно з'являється керівник московської компанії «Аквамарин» Володимир Красний, аби заявити — про право власності на... «Одесу». Яка, між іншим, і досі перебуває у власності Фонду держмайна України, тобто у власності нашої держави, і з Реєстру України не вилучена.

Спробу незаконного відчуження теплохода «Одеса» взялися розслідувати, як стало відомо, СБУ та Генпрокуратура України. С. Мелащенко стверджує, що з подачі керівництва пароплавства, чиновники Мінтрансу — з їхньої подачі. Хоч би як там було, а деталі випливають вельми, як мовиться, пікантні. Скажімо, під меморандумом про продаж судна стоїть підпис колишнього заступника міністра транспорту Володимира Демішкана.

Нині він на іншій керівній посаді й заявляє, що документів про відчуження судна не підготував. Але чому ж тоді нині діючі міністерські чиновники заявляють, що направляли до отого «Аквамарину» офіційного листа, яким... відкликали підпис Демішкана? Мабуть, слід було просто подати позов до суду з приводу фальсифікації підпису. Саме на рахунок Мінтрансу (а не Фонду держмайна, як належало б за законом) мали надійти від пана Красного 7 мільйонів доларів передоплати, та не надійшли. Кажуть, що В. Красний уже й команду свою на те судно до Неаполя привіз...

Все це, погодьтеся, із тієї самої «опери» під назвою «Розбазарювання майна ЧМП». Один із високопоставлених чиновників Мінтрансу нещодавно у приватній бесіді сказав: «Враження таке, наче хтось свідомо веде пароплавство до загибелі». Справді не знає, хто? Чи лукавить? Що ж, хай на прикладі хоча б отієї багатостраждальної «Одеси» СБУ та Генпрокуратура спробують прояснити ситуацію.

І ще деталь, вкрита туманом. Той самий С. Мелащенко, його колеги-фахівці звертають увагу на вже згадуваний державний холдинг офшорних компаній, у власності яких перебувають нині судна, що не так давно належали ЧМП. За словами міністерських працівників, холдинг діє доволі ефективно, всі зароблені офшорними компаніями гроші — під суворим контролем.

То чому ж, запитує багато хто, отими грішми не відшкодовують кредиторську заборгованість, яку в повних обсягах залишили за ЧМП? Чому з тих коштів не виплачують морякам борг у зарплаті, а Мінтранс зобов'язує скинутися на те порти? Команді Мелащенка, не те що журналістам, чіткої відповіді на це запитання одержати не вдалося. Виявилося, діяльність отих «офшорів», отого холдингу суворо засекречена. Комусь, певно, так вигідно.

...Цими днями члени трудового колективу ЧМП зібралися на свою конференцію, аби, обговоривши вкрай критичну ситуацію, прийняти, як підсумок гострої розмови, звернення до Президента України. Є там і такі слова: «Припинити цілеспрямовану політику знищення ДСК ЧМП; виконати постанову Кабінету Міністрів № 1181 від 3.07.99 р. у повному обсязі: погасити заборгованість у зарплаті та соціальних виплатах у розмірі порядку 15 мільйонів гривень працівникам ДСК ЧМП; повернути пароплавству заборгованості зовнішньоторговельних об'єднань і Зовнішекономбанку колишнього Союзу, за якими Україна досягла домовленостей із Росією (приблизно 98 мільйонів доларів США), припинити хибну практику безоплатного відчуження майна ДСК ЧМП на користь створюваних на базі виробничих фондів пароплавства підприємств». Є там і прохання залишити на посаді Сергія Мелащенка. Бо чехарда на «капітанському містку», мовляв, здатна тільки ускладнити ситуацію й призвести до повного затоплення судна. А моряки знають, що кажуть.

А я, слухаючи їх, загинаю пальці на одній, на другій руці: Пилипенко, Кудюкін, Коваль, Стогнієнко, Діордієв, Мелащенко... Хто наступний? Затонулому судну, правда, капітан уже не буде потрібний...

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Нажилися на повені

(Початок на 1-й стор.).

Останню свитину з каліки?

Не тільки вся Україна — весь світ відгукнувся на біду, що спіткала два роки тому Закарпаття. Допомагали, хто чим міг, бо, не приведи, Господь, залишитися під зиму не лише без даху над головою, а й без одежини та всього майна, нажитого мозольною працею за життя. Хіба втримаєш непрохану сльозу, коли чуєш розповіді на зразок цієї: у кишені «гуманітарного» пальта, що надійшло із Львівщини, кому це пальто дісталося, знайшов три гривні та записку: вибачте, що більше нічим допомогти не можу, бо пенсію вже не отримував кілька місяців, а інших заробітків не маю...

Але в каламутних повеневих водах ловилася й золота рибка. Руками тих, хто про мозолі поняття не мав, бо хіба наживеш їх, ставлячи на довідці печатку і підпис? А без такої «бомаги» на кредит і будівельні матеріали не розраховуй, хоч і живеш після лиха посеред зими разом із сім'єю в підсобному приміщенні колгоспівського літнього тваринницького табору —іншого притулку нема!

Саме в такій ситуації опинилася сім'я Ольги Товт із села Чорнотисова. Житло забрала повінь, і тому господиня разом з чоловіком та племінником змушені були тимчасово оселитися у підсобному приміщенні літнього тваринницького табору, — розповідає прокурор Виноградівського району, радник юстиції Віктор Боднар.

— Минав час, дехто з односельців уже отримав усе, щоб звести нове житло, а Ольга оббивала пороги сільради, аби там її визнали постраждалою та оформили відповідні документи. Селом ширилися чутки: хочеш одержати державну допомогу, «позолоти» ту руку, котра тримає сільрадівську печатку. Змушена була вчинити так і Ольга. Як тільки «відстібнула» тисячу гривень секретареві сільради Карлові Верешу — процес пішов...

Не здригнулася секретарська рука й тоді, коли брала таку саму «таксу» в удовиці Марії Матій, котра після смерті чоловіка залишилася з двома доньками (одна з них — інвалід) та сином у понівеченому повінню домі. Не раз і не два кланялася бідна жінка сільським владарям, випрохуючи в них те, що їй належить як постраждалій. Дарма! І лише тоді, коли тисяча гривень осіла в кишені секретаря сільради, отримала Марія лімітно-забірну картку на будівельні матеріали і кредит на відбудову.

Ледве трималися купи стіни житла Юлії Секлейді, бо повінь не пощадила і її хату, в котрій вона жила з трьома синами (на час лиха один з них служив у армії). Сільська влада винесла вердикт: достатньо капітального ремонту. І тільки після обстеження будинку комісією облдержадміністрації житло було визнано аварійним, а сім'ю віднесли до першої категорії постраждалих. Тимчасовий притулок вона знайшла в підсобному приміщенні колгоспного млина.

— Слідством доведено, що Карло Вереш, працюючи секретарем Чорнотисівської сільської ради, — продовжує прокурор району, — у вересні минулого року вимагав та одержав хабара в особливо великих розмірах: від трьох односельців по тисячі гривень. І це за надання лімітно-забірних карток, на підставі яких постраждалі від повені отримали кредит та будівельні матеріали, незважаючи на те, що фінансування відбудови житла взяла на себе держава.

— Хабарник отримав по заслузі? — цікавлюся.

— Обласним судом Карло Вереш засуджений до трьох років позбавлення волі та права упродовж двох років обіймати посади, пов'язані з виконанням функцій представника влади, й з конфіскацією майна. Суд відстрочив виконання вироку в частині основного покарання на один рік із сплатою штрафу в сумі 1 тисяча гривень. Ми вважаємо таке покарання надто м'яким, а люди оцінюють це одним словом: відкупився! Бо привласнив три тисячі, а оштрафований на одну...

— Секретар Чорнотисівської сільради подав приклад і своєму патрону — голові Яношу Варзі, — додає заступник начальника слідчого управління, начальник відділу прокуратури Закарпатської області, радник юстиції Анатолій Петруня. — За збільшення «квадратури» зруйнованих повінню будинків та сприяння в отриманні зайвих будматеріалів і кредитів він брав хабарі «натурою», тобто будівельними матеріалами. В одного із постраждалих узяв майже дві тонни цементу та кілька листів шиферу, в іншого — дві тисячі штук цегли та кілька листів оцинкованої бляхи. Нещодавно суд виніс вирок: шість місяців позбавлення волі та три роки позбавлення права займати посади в органах місцевого самоврядування. І конфіскація майна. Прокуратура і з цим вироком не згодна, тому готується касаційне подання до Верховного Суду України.

— Є й інші непривабливі справи, пов'язані зі зловживаннями з боку тих, хто був при владі після лиха?

— Так, і все ж сумну «перщість» тут утримує Виноградівський район. За ним ідуть Берегівський, Мукачівський та Хустський.

Акти і факти

Загалом упродовж цього року органи прокуратури Закарпатської області порушили 17 і вже розслідувано 12 кримінальних справ, чотири розглянув суд.

— Які з них найнеординарніші?

— Один із сільських голів Хустського району подав комісії з обстеження будинків, що постраждали від зсувів, завідомо неправдиві дані про загальну площу жител двох громадян, і їм було виділено надмірні пільгові кредити та безоплатно видано будматеріалів на 22 тисячі 252 гривні. Зроблено це, звичайно, небезкорисливо. А заступник голови однієї з сільрад Свалявського району склав повторний акт про пошкодження... свого власного будинку й незаконно отримав кредит і будівельні матеріали на 24,5 тисячі гривень. Голова однієї з сільрад Виноградівського району оформив проплати людині, котра мешкає за межами району, й та отримала 20 тисяч гривень і будматеріали для спорудження житла. Виявлено зловживання посадових осіб сільрад у Виноградівському, Берегівському, Мукачівському районах під час розподілу гуманітарної допомоги та виділенні будматеріалів і кредитів, оздоровленні дітей із сімей, постраждалих від лиха.

— На чужій біді рук не нагрієш!

— Безперечно. Органи прокуратури продовжують роботу, щоб жодне порушення з боку тих, хто мав владу й розпоряджався чужим, наче власним, виплило з повеневої каламуті на поверхню й було покаране. І хоч би який вирок виносили суди, є ще один суд — совісті.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Закарпатська область.

Лікнеп для «гризунів»

20 листопада в газеті «Бизнес» було надруковано замітку «Грызуны», в якій автор розповідає читачам «страшилки» про те, як деякі великі банки «гризуть власний капітал» і «вже підбираються до бюджетних рахунків». Викликає подив рівень цієї замітки та її економічна безграмотність.

По-перше, щодо поняття «великі банки». Неприпустимо проводити аналіз чи давати якісь узагальнюючі характеристики для цієї групи, до якої в замітці належать Промінвестбанк, «Україна», Укрексімбанк, Укрсоцбанк, Ощадбанк, «Аваль» та Приватбанк. Ситуація в кожному з цих банків дуже різна і не можна робити спільні висновки, наприклад, для Промінвестбанку, який працює стабільно і прибутково, та банку «Україна», який на санації. До того ж, якщо класифікація відбувається за розміром, то чому до групи «великих» не віднесено Укрсиббанк, статутний капітал якого майже вдвічі перевищує статутний капітал Укрсоцбанку? Отож, звалюючи все в одну «купу» і наводячи показники діяльності цієї «купи», автор виводить «середню температуру по палаті». З цього і випливають усі подальші некоректні цифри та неприпустимі висновки.

Щодо зменшення частки балансового капіталу групи «великих» банків у капіталі всієї банківської системи. Нарощення невеликими банками капіталу пов'язане насамперед з тим, що їм треба було виконати нормативи Нацбанку, тоді як у «великих» банків ці нормативи із самого початку перевиконувалися. Зокрема, капітал Промінвестбанку в 72 рази перевищує мінімальні нормативні значення, встановлені НБУ, а такий показник, як достатність капіталу — в 4,2 разу вищий за нормативний. За даними авторитетного англійського журналу «The Banker», опублікованими у вересні цього року, Промінвестбанк входить до 2000 найбільших банків світу.

Далі автор застерігає — частка кредитних вкладень «великих» банків становить 47% обсягу кредитних операцій усіх комерційних банків, при цьому вони характеризуються високим ступенем ризику, а резерви під кредитні ризики недоформовані майже на 46 відсотків від нормативу. Знову-таки, потрібно казати про конкретні банки, бо в Промінвестбанку резерви під кредитні ризики сформовані у достатній сумі.

Тепер щодо бюджетних коштів, яких, за наведеною інформацією, у «великих» банках сконцентровано 87 відсотків. На рахунках Промінвестбанку їх «крутиться» аж 6 відсотків. Ця сума вкрай незначна для того, щоб впливати на загальний стан ресурсів банку.

Після розповіді про плачевний стан «великих» банків тривожно повідомляється про те, що в них зосереджено 62 відсотки вкладів населення. По-перше, нагадаємо, що проблеми з вкладниками — це прерогатива якраз невеликих, «кишенькових» банків. Щодо Ощадбанку, то його проблеми на початку 90-х виникли через тогочасну державну політику, а не через недобросовісність банку. Подруге, Промінвестбанк цілком гарантує збереження вкладів громадян, і саме тому населення йому довіряє, про що свідчить, окрім іншого, і перемога у фінансовому рейтингу, проведеному газетою «Бизнес» за підсумками 1998 року в номінації «Банк», в якому б ви розмістили депозит».

Крім суто економічних зауважень відзначу й просто алогічність тверджень. У першому абзаці замітки читаю: «происходит сокращение доли группы крупных банков на рынке банковских услуг. К группе крупных украинских банков относятся Проинвестбанк, ...«Аваль» и Приватбанк». А ось слова із останнього абзацу: «Проминвестбанк, «Аваль» и Приватбанк за последние два года укрепили свои позиции на рынке банковских услуг». Коментарі зайві.

Хочеться звернутись із запитанням до автора замітки та йому подібних журналістів: може, досить розхитувати човен? Засоби масової інформації вже сформували громадську думку так, що словосполучення «великий банк» сприймається як «поганий» чи «проблемний» банк. Навпаки, саме великі банки мають потенціал для виведення економіки України з кризового стану, для фінансування масштабних проектів, що дають мільярдні надходження до бюджету та сотні тисяч робочих місць. Зокрема, клієнтура Промінвестбанку виробляє близько третини валового внутрішнього продукту, а видані ним кредити забезпечують роботу тисяч підприємств нашої держави та цілих галузей її економіки.

І дуже прикро, коли засоби масової інформації чи то через некомпетентність, чи то через упередженість створюють нервозність, а то й істерію навколо «великих» банків, тим самим «гризучи» гілляку, на якій сидять і вони самі, і усі ми з вами.

Володимир АНДРІЄВСЬКИЙ.

У номер

Борис АНДРЕСЮК:

«Військовий бюджет сповнений парадоксів»

(Початок на 3-й стор.).

— Перетворення в армії мають базуватись на належному фінансуванні. Як ви оцінюєте військові статті проекту державного бюджету на 2001 рік?

— Знаєте, за радянських часів армія була пріоритетною в державному фінансуванні. Протистояння двох систем, гонка озброєнь змушували витрачати на утримання збройних сил величезні суми. Сьогодні ситуація істотно змінилася. На жаль, протягом останніх років реальні потреби Збройних сил України задовольнялися лише на 10 — 15 відсотків, а мінімальні потреби українського війська — десь наполовину. Звичайно, відсутність коштів на проведення бойового навчання, проблеми із забезпеченням обмундируванням та харчуванням відповідно до затверджених норм створюють істотні проблеми перед командуванням армії в цілому і окремих частин. Той рівень боєготовності, який сьогодні вдається підтримувати, вимагає справді титанічних зусиль офіцерів та генералів. Я хочу наголосити на тому, що 1,4 відсотка від очікуваного ВВП — замало для підтримання належного рівня обороноздатності великої європейської держави.

— Чи могли б ви навести конкретні цифри фінансування української армії в наступному році?

— Щоб не перевантажувати читачів великою кількістю цифр, зупинімося на найважливіших. Загалом фінансування Міністерства оборони має зрости, порівняно з цим роком, на 5 відсотків. Але з урахуванням того, що інфляція у 2000 році становить майже 25 відсотків, уже сьогодні можна передбачити, що реально армія отримає грошей менше. Звичайно, мене тішить, що дещо виросли витрати на утримання Збройних сил у цілому, проте більшість конкретних показників зменшилась. Зокрема, на 25 відсотків менше, порівняно з 2000 роком, буде виділено коштів на будівництво житла для військовослужбовців. На жаль, на третину скоротились і видатки на науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи. Якщо порівнювати витрати на підтримання боєготовності армії в 2000-му та 2001 роках, то грошей виділяється начебто більше, а фактично — менше. Виходить, ми обманюємо самі себе, коли кажемо про необхідність підтримувати високу обороноздатність, але реально не підкріплюємо ці слова конкретними справами.

— Це насправді так важливо для армії нейтральної держави?

— Я просто змушений повторити загальновідомий афоризм: «Народ, що не хоче годувати свою армію, буде годувати чужу». Якщо ми хочемо проводити масштабну військову реформу, то маємо не наповнювати її зміст обіцянками та ентузіазмом, а виділяти необхідні фінансові ресурси. Патріотизм найвищого гатунку не в змозі замінити бойового навчання. Події, що відбувались на території колишньої Югославії, бойові дії російських військ у Чечні показали всьому світові, що майбутнє не за громіздкими військовими підрозділами, а за добре підготовленими, мобільними, озброєними високоточною зброєю. Для перебудови і переведення українських підприємств ВПК на рейки технологій XXI століття потрібні гроші, а уряд скорочує витрати на проведення необхідних досліджень. Я хочу, щоб мене зрозуміли і урядовці, і військові, і колеги-парламентарії: минув час ходити в атаку з шаблями наголо, треба використовувати всі можливі досягнення конструкторської думки наших інженерів. Мають наші танки попит у державах «третього світу» — збільшіть державне фінансування, підтримайте вітчизняного виробника. Вважають українсько-російський військово-транспортний літак Ан-70 найкращим у світі — допомагайте йому «стати на крило» не гучними промовами, а реальними коштами, вкладеними у виробництво. Сучасні зразки зброї та військової техніки українського виробництва мають надходити і до наших підрозділів, а не одразу спрямовуватись на експорт. Окрім суто патріотичних розрахунків, не варто забувати й про те, що партнери не довіряють тій зброї, яка не використовується у власних збройних силах. Тільки тоді ми зможемо до державницького мислення додати державницькі дії з перетворення української армії на таку, що відповідає сучасним вимогам. Інакше весь зміст підготовки військових кадрів буде втрачено, а наша військово-технічна думка буде відкинута на десятки років назад.

— Які сфери військового будівництва, на вашу думку, пріоритетні?

— Про Ан-70 я вже сказав, та й суспільна увага до цього проекту велика. Ще я пропоную виділити необхідні кошти для добудови ракетного крейсера «Україна», який стане флагманом українських ВМС. Проте як голова профільного парламентського комітету я виступаю проти концентрації грошових видатків виняткою на закупках військової техніки. Потрібно розв'язувати й соціальні проблеми військовослужбовців. Давайте для початку ліквідуємо заборгованість, яка нагромадилась перед військовими за попередні роки, відновимо для них законні виплати та компенсації. Ми маємо отримати врешті-решт сучасну, добре підготовлену армію, офіцери та солдати якої з упевненістю дивитимуться в майбутнє.

Бесіду вів Петро **РОМАНЕНКО.**

Фотофакт

ВАТ «Миколаївський глиноземний завод» цілком забезпечене сировиною та енергоресурсами. Зарплата робітників тут перевищує 1000 гривень на місяць.

На знімку: майстер В'ячеслав Саламатов працює на головному пульті управління кальцинації.

Фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ).

Проблема

Хочеш не хочеш — помирай?

Єдиний на всю Сумщину комп'ютерний томограф допоміг медикам області врятувати тисячі людських життів. Чимало хворих — із черепно-мозковими травмами і перединсультників — буквально повернулися з того світу. На жаль, цього року поламалася рентгенівська трубка апарата. На придбання нової облдержадміністрація довелося відшукати 30 тисяч доларів. Проте через півтора місяця роботи «серце» томографа взяло та й зупинилося назавжди. Однак паніки не було, гарантію ж бо американці дали на рік, що офіційно підтвердили. Привозьте, мовляв, браковану деталь у Штати, замінимо.

— Восьмий місяць вже «відвозимо», — безпорадно розводить руками завідувач відділення комп'ютерної томографії Сумської облклінікарні Олександр Терновенко. — Хворі з усієї області безперестанку «бомблять» нас одним запитанням: «Коли запрацює томограф?». Грошовитіші, звісно, в Харків чи в Київ їздять. Проте для багатьох це — розкіш. Та й не кожного пацієнта можна транспортувати. Справа затягується, бо митники вимагають за «імпорт» нової трубки сплатити ПДВ у розмірі 6 тисяч гривень. А де їх візьмеш, коли навіть стаціонарні хворі змушені купувати ліки за власні гроші.

Начальник відділу Сумської митниці Тетяна Коськова запевняє, що усе — в рамках Закону України «Про податок на додану вартість». Документом «не передбачається звільнення від сплати ПДВ при митному оформленні вантажів, які були вивезені за межі митної території України і повертаються в Україну в рамках операції по їх заміні».

Владислав ЖМУРКОВ.

Сумська область.

Герой не нашого часу

Реалії

Жив собі герой. Не билинний, а справжній. І не за тридев'ять земель, а в смт Катеринопіль, що на Черкащині. Звуть його по-буденному просто — Василь Лапшин. Героїчна його епопея розпочалася з трудових подвигів. Було це за часів соцзмагань, у 90-му році. Наш читач, працюючи на місцевому підприємстві «Сільгосптехніка», посів перше місце в області з вивезення вантажів. Колектив заохотив переможця — клопотав про придбання Василем Івановичем поза чергою автомобіля ГАЗ-2410.

Світ для нашого героя перевернувся: тоді купити будь-яку машину було проблемою, люди чекали в чергах роками, а тут — «Волга». Звістка про щасливого Лапшина миттю рознеслася Катеринополем. Колеги довго вітали героя — спочатку урочисто, а потім, як заведено, в неофіційній обстановці. Не раз піднімали чарку за те, щоб «залізний кінь» не іржавів, родичі, знайомі, сусіди. Одне слово, майбутнє придбання обмивали за повною програмою. Більше за всіх раділа, звісно, дружина переможця Антоніна. Тож і питання: викладати чи не викладати за легковика із сімейного бюджету 16 тисяч карбованців, не поставало.

Де заощадили, де позичили — заплатили, виходить, Лапшини гроші й отримали, за всіма правилами, на підтвердження, облігацію Державної безвідсоткової позики. Замість цього гарного з водяними знаками і гербовими печатками папірця невдовзі на подвір'ї героя мала засяяти полірована нова машина. Чекати на час «ч» довелося недовго. Щоправда, ознаменувався він для громадянина Лапшина аж ніяк не новенькою «двадцятьчетвіркою», а розпадом Союзу. Держава, яка брала на себе зобов'язання забезпечити «Волгою» переможця соцзмагання, канула в Лету. Пішли в забуття і її зобов'язання перед Василем Івановичем.

Не перелічуватимемо інстанції, пороги, яких десять років оббивала людина, котра відзначалася трудовими звитягами, — не вистачить газетної шпальти. Тільки скрізь лунало традиційне: за СРСР ми не відповідаємо або — звертайтеся до Ощадбанку. Туди Василь Іванович, знаючи про долю «згорілих» вкладів, навіть не ходив. Упевнений, «все одно нічого не дадуть». Було, правда, замерехтіло світло в кінці тунелю. Кілька років тому звернувся Лапшин, який так і не став водієм «Волги», до свого народного депутата Вадима Гетьмана. Той пообіцяв за тиждень проблему розв'язати. У який спосіб збирався владнати парламентарій питання Лапшина, лишилося за кадром — саме того тижня банкіра й убили.

Подвигів в ім'я світлих ідей наш герой більше не здійснює. По-перше — на пенсії. По-друге — не має резону. Та й державі, де він нині мешкає, це, напевно, ні до чого. Працює більше на себе: на городі чи по господарству. Хоча чиновницькі пороги доводиться оббивати. Щоправда, не з автомобільним питанням (ходи не ходи — немає сенсу), а з турботами більш важливими. Опалюють квартиру пенсіонера через раз. Від вологості цвітуть стеля, вікна і, головна цінність — велика бібліотека. Книги довелося сховати в коробки. Але, дізнавшися, що я журналістка газети Верховної Ради, Василь Іванович витяг із потаємного місця облігацію і попросив із надією:

— Повідомте нагору про мої поневіряння.

Повідомляю. Справді, непорядок: людина була героєм, а поставилися до неї, як до звичайного «лоха».

Галина КВІТКА.

Черкаська область.

До речі

Відповідно до Закону України «Про державні гарантії відновлення заощаджень громадян України» від 21 листопада 1996 року облігації Державної цільової безпроцентної позики 1990 року відновлюються у співвідношенні 1 карбованець заощаджень на 1,05 гривні (за станом на 1 жовтня 1996 року). Компенсація громадянам України втрат від знецінення грошових заощаджень відбувається винятково в грошовій формі за рахунок державного бюджету України в порядку, передбаченому постановами Кабінету Міністрів України. Викуп облігацій на автомобілі поки що не проводиться. Отже, Василю Лапшину залишається лише сподіватися...

Актуально

Громада не простила обрізання

У селі Молочне Сакського району керівництво місцевого сільгосппідприємства розпорядилося розрізати вісім кілометрів газопровідної магістралі, а нові труби здати... на металобрухт.

Обурені цими діями селяни зібралися на схід, щоб дізнатися про мотиви оборудки. Пояснення, що труби можуть вкрасти, викликали сміх. На думку ініціативної групи, створеної в Молочному, недобудова була в належному стані. Залишалося прокласти три кілометри магістралі й зробити розведення по селу. Замість цього керівництво СПК продало труби, значно занизивши їхню ціну. На сході було показано фото та відеоматеріали, які вдалося зібрати. Мешканці Молочного вирішили ці та інші документи направити у правоохоронні органи, а голові СПК «Берегове» запропонували якнайшвидше відновити вісім кілометрів газопроводу.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Сільські вісті

Сподівалися на солодше...

Незвично рано завершили нинішній виробничий сезон підприємства асоціації «Вінницяцукор». Зварено 210 тисяч тонн солодкого «піску». На жаль, «цукровий Донбас» до запланованої кількості не додав щонайменше 40 тисяч тонн стратегічного продукту.

Як і торік, дався взнаки брак сировини. Її заготовили 1,9 млн. тонн, що забезпечило оптимальну роботу (70 діб) лише двох цукроварень із 28, задіяних на переробці коренів. Десять підприємств узагалі не запускали — не вдалося знайти кошти на придбання мазуту.

В обласному управлінні аграрної політики заперечили факт згортання посівних площ під цукристими. На наступний рік, уточнили спеціалісти, корені вирощуватимуть на 150 тисячах гектарів (нинішнього їх було 114 тисяч).

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Свище вітер у кишенях

Більш як половина сільгосппідприємств Миколаївщини, за прогнозами, завершить рік зі збитками. На суму понад 21 мільйон гривень. Звідси й чотиривідсоткова мінусова рентабельність. Надто вітер свище в господарствах Новоодеського, Жовтневого, Березнегуватського районів, де збитковість сягає 19 — 32 відсотків. А от в Арбузинському, Березанському, Братському районах загалом спрацювали прибутково.

Очікувалось, агропідприємств, які закінчать сезон у плюсах, буде більше. Адже тепер люди самі є власниками і землі, і своєї долі.

Георгій ВОРОТНЮК.

Миколаївська область.

Бомжі у власній квартирі

Під час пожежі в п'ятиповерховому будинку на околиці Житомира дивом обійшлося без жертв. 70-річний господар, напівсліпий, міг загинути від отруєння чадним газом. Врятували... Але в якому вигляді постав він перед людьми! Точнісінько, як справжній бомж. Єдина різниця — був голий. Перед тим, як зняти врятованого на відео, йому дали чимось прикритися. А пожежники тим часом виносили й виносили з квартири якийсь папір, ганчір'я, обурюючись, що навіть до вогню важко добратися. Евакуйовані сусіди в усьому звинувачували погорільців, а особливо дружину зарослого бороданя, яка саме кудись поїхала.

Вогнеборці професійно зробили свою справу, і через кілька годин люди повернулися до своїх осель. З'ясувалося, з вини тієї сім'ї загорання відбувалися вже разів чотири.

— Пахне димом? Вивітриться... А от приїхали б ви сюди влітку, в спеку. Усі люди тоді вікна відчиняють, а ми змушені закупорюватися. Бо немає сил винести той сморід, що йде від сусідів, — ділилися наболілим в одній із квартир. — То «бомжиха» збирає на смітниках харчові відходи і готує їсти...

— Злидні довели...

— Якби ми на сім'ю з чотирьох чоловік (бо дітей же двоє) та мали стільки грошей, як вони пенсії одержують, — зітхнула господиня помешкання. — Я не працюю, бо старший син інвалід, пенсія — 42 гривні. А чоловік узагалі не пам'ятає, коли на підприємстві останній раз гроші виплачували. За житлово-комунальні послуги за нас розраховуються — вже добре. На життя заробляємо на городах.

У квартирі моїх співбесідників чистенько, порядок.

— Колись і та сім'я була нормальною, — триває розповідь. — Старий золоті руки мав. Інакше не назбирали б вони на кооперативну квартиру. Та потім син потрапив за грати, а повернувся — пиятики, бійки... Тепер живе окремо. А його мати все додому стягує зі смітників: макулатуру, пляшки, навіть порожні банки з-під фарби. Мовляв, здаватиму до приймальних пунктів. На усі наші скарги чуємо одне: міняйтеся, хай хтось інший мучиться.

...Двері до злощасної квартири були незачинені. За ними — непроглядна темрява і сморід. Бомжами, виявляється, можна бути й у власній квартирі.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

Фото Олександра ВАДІСА (ДІНАУ).

Редактор номера Людмила КОХАНЕЦЬ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 179041.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в редакції газети «Голос України».

Зам. 0311220.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 01008, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець — Верховна Рада України